

Obsah

Úvod	12
A: Kultúra	14
I. Čo je kultúra (Erich Mistrík)	16
a) Prehľad	16
A. Homo religiosus	16
B. Homo sapiens	18
C. Homo faber	20
D. Nadčlovek	20
E. Úpadok človeka	22
b) Vymedzenie	24
II. Funkcie kultúry (Erich Mistrík)	36
a) <i>Expresívna funkcia</i>	36
b) <i>Kultúra ako kolektívne vedomie</i>	44
c) <i>Integratívno-diferenciačná funkcia</i>	48
III. Stratifikácia kultúry (Erich Mistrík)	58
a) Štruktúra kultúry	58
A. Dominantná kultúra	58
B. Konzervatívna kultúra	60
C. Alternatívne kultúry	62
D. Marginálne kultúry	64
b) <i>Zmysel alternatívnych kultúr</i>	66
c) <i>Mocenské vzťahy medzi kultúrami</i>	68
B: Život kultúry	76
IV. Kultúrna tradícia (Erich Mistrík)	78
V. Kultúrna identita (Erich Mistrík)	86
a) <i>Povaha kultúrnej identity</i>	86
b) <i>Funkcie kultúrnej identity</i>	90
c) <i>Fungovanie kultúrnej identity</i>	92
VI. Semiotické systémy v kultúre (Erich Mistrík)	98
a) <i>Kultúrna hodnota semiotických systémov</i>	98
b) <i>Typy semiotických systémov</i>	102
c) <i>Materiál semiotických systémov</i>	106
C: Multikultúrna výchova	110
VII. Čo je multikultúrna výchova (Erich Mistrík)	112
a) <i>Vymedzenie multikultúrnej výchovy</i>	113
b) <i>Ciele multikultúrnej výchovy</i>	116
c) <i>Multikultúrna výchova v súčasnom svete</i>	122
VIII. Filozofické prístupy k multikultúrnej výchove <i>(Rauni Räsänenová)</i>	128

Contens

Introduction	13
A: Culture	15
I. What is culture (Erich Mistrík)	17
a) Overview	17
A. Homo religiosus	17
B. Homo sapiens	19
C. Homo faber	21
D. Super-man	23
E. Deterioration of man	23
b) Description	25
II. Functions of culture (Erich Mistrík)	37
a) Expressive function	37
b) Culture as a collective consciousness	45
c) Integrative-differential function	51
III. Stratification of culture (Erich Mistrík)	59
a) Structure of culture	59
A. Dominant culture	59
B. Conservative culture	61
C. Alternative cultures	63
D. Marginal cultures	67
b) Reasons of alternative cultures	67
c) Power relations between cultures	71
B: Life of Culture	77
IV. Cultural tradition (Erich Mistrík)	78
V. Cultural identity (Erich Mistrík)	87
a) A character of cultural identity	87
b) Functions of cultural identity	91
c) Functioning of cultural identity	93
VI. Semiotic systems in culture (Erich Mistrík)	99
a) Cultural value of semiotic systems	99
b) Types of semiotic systems	103
c) The material of semiotic systems	107
C: Multicultural Education	111
VII. What is multicultural education (Erich Mistrík)	113
a) Description of multicultural education	113
b) Goals of multicultural education	117
c) Multicultural education in the present world	123
VIII. Philosophical approaches to multicultural education (Rauni Räsänen)	129

a) Úvod	128
b) Rôzne interpretácie internacionalizácie a multikultúrnosti	128
c) Rôzne interpretácie multikultúrnej výchovy	132
d) Niektoré základné prístupy a princípy v multikultúrnej výchove	134
IX. Multikultúrna výchova ako syntéza (Erich Mistrík)	140
a) Výchova k občianstvu	140
b) Estetická výchova	146
c) Multikultúrna výchova	148
X. Úloha umenia v multikultúrnej výchove	152
A. Vymedzenie (Erich Mistrík)	152
A. Zážitky	152
B. Modely	154
C. Významy	156
D. Hodnoty	158
B. Dramatická výchova a multikultúrna výchova (Hannu Heikkinen)	160
a) Úvod	160
b) Dráma vo výchove / dramatická výchova	162
c) Budovanie dramatického zážitku	164
d) Vnímanie dramatickej štruktúry a textov v štruktúre	166
e) Dramatická výchova a multikultúrna výchova	168
f) Záver	172
XI. Multikultúrna výchova a európska dimenzia (Nataša Ondrušková)	176
a) Vymedzenie	176
b) Multikultúrna výchova – mravné zázemie pre presadzovanie európskej dimenzie do vzdelávania	182
c) Morálne súvislosti prípravy mládeže na jej úlohu v zjednotenej Európe	184
d) K otázke presadzovania európskej dimenzie do vzdelávania	190
e) Záver	194
XII. Príprava učiteľov pre multikultúrnú výchovu	200
A. Kontexty a dimenzie multikultúrnosti (Satu Haapanenová)	200
a) Úvod	200
b) Kontextuálnosť multikultúrnej výchovy	202
c) O univerzálnosti multikultúrnej výchovy	206
d) Načrtnutie multikultúrnej mapy – multikultúrna výchova v príprave učiteľov	208
B. Kompetencia učiteľa pre multikultúrnú výchovu (Rauni Räsänenová)	214

a) <i>Introduction</i>	129
b) <i>Various interpretations of internationalization and multiculturalism</i>	129
c) <i>Various interpretations of multicultural education</i>	133
d) <i>Some basic approaches and principles in multicultural education</i>	135
IX. <i>Multicultural education as a synthesis (Erich Mistrík)</i>	141
a) <i>Education for citizenship</i>	141
b) <i>Aesthetic education</i>	147
c) <i>Multicultural education</i>	149
X. <i>A role of art in multicultural education</i>	153
A. <i>Description (Erich Mistrík)</i>	153
A. <i>Experience</i>	153
B. <i>Models</i>	157
C. <i>Meanings</i>	159
D. <i>Values</i>	161
B. <i>Process drama and multicultural education (Hannu Heikkinen)</i>	161
a) <i>Introduction</i>	161
b) <i>Drama in education / Process drama</i>	163
c) <i>Framing the dramatic experience</i>	165
d) <i>Reading the dramatic frame and texts within the frame</i>	167
e) <i>Process drama and multicultural education</i>	171
f) <i>Conclusion</i>	175
XI. <i>Multicultural education and European dimension (Nataša Ondrušková)</i>	177
a) <i>Description</i>	177
b) <i>Multicultural education – moral basis for introduction of European dimension in education</i>	183
c) <i>Moral connections of the preparation of youth for its role in the integrated Europe</i>	187
d) <i>On the question of introducing the European dimension in education</i>	193
e) <i>Conclusion</i>	197
XII. <i>Preparation of teachers for multicultural education</i>	201
A. <i>Contexts and dimensions of multiculturalism (Satu Haapanen)</i>	201
a) <i>Introduction</i>	201
b) <i>Contextuality of multicultural education</i>	205
c) <i>On the universalism of multicultural education</i>	207
d) <i>Drawing a multicultural map – multicultural education in teacher education</i>	209
B. <i>The teacher's competency in multicultural education (Rauni Räsänen)</i>	215

a) Úvod	214
b) Multikultúrne kompetencie v príprave učiteľov	214
c) Proces rozvoja medzikultúrnej kompetencie	218
d) Záverečné poznámky	222
D: Prílohy	224
1. Charakteristika vybraných alternatívnych kultúr (Erich Mistrík, Roman Jazudek)	226
2. Vonkajšie vplyvy a charakter kultúry (Erich Mistrík)	308
3. Medzinárodné vzdelávanie učiteľov v Oulu ako pokus o prípravu medzikultúrne kompetentných učiteľov (Rauni Räsänenová)	318
E: Literatúra	322
Profily autorov	340

a) <i>Introduction</i>	215
b) <i>Multicultural competencies in teacher education</i>	215
c) <i>The process of becoming interculturally competent</i>	219
d) <i>Concluding remarks</i>	223
D. Supplements	225
1. Main characteristics of the selected alternative cultures <i>(Erich Mistrík, Roman Jazudek)</i>	227
2. External influences and a character of culture <i>(Erich Mistrík)</i>	309
3. International teacher education in Oulu as an attempt to educate interculturally competent teachers <i>(Rauni Räsänen)</i>	319
E: Literature	323
Authors' profiles	341